

УДК 332.142

ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА СИСТЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ СТВОРЕННІ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ

Галгаш Р.А., Семененко І.М., Білоус Я.Ю.

TRANSFORMATION OF INSTITUTIONAL SUPPORT AND REGIONAL MANAGEMENT SYSTEMS IN THE CREATION OF AMALGAMATED TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONTEXT OF HYBRID THREATS

Halhash R.A., Semenenko I.M., Bilous Y.Y.

У статті сформульована проблема трансформації інституційного забезпечення та системи регіонального управління при створенні об'єднаних територіальних громад в умовах гібридних загроз. Визначено передумови та проаналізовано процеси створення територіальних громад в Луганській області. Визначено необхідність трансформації інституційного забезпечення та системи регіонального управління при створенні об'єднаних територіальних громад в умовах гібридних загроз. Надана характеристика інституційного забезпечення для трансформації економічної системи різного рівня.

Ключові слова: інституційне забезпечення, громада, регіон, власність, ресурс, відтворення, організація, активність.

Вступ. На територіях постконфліктної трансформації питання існування та розвитку є найважливішим напрямом досліджень, який в цілому є вирішальним фактором національної безпеки та розвитку України. Розвиток регіонів в умовах постконфліктної трансформації можливий лише на основі комплексного та системного вирішення широкого кола питань соціальної, економічної та організаційної проблематики. Розробка та впровадження в Луганській області стратегії сталого розвитку можливе лише на основі формування комплексного організаційно-економічного забезпечення системи регіонального управління та розробки дієвого інституційного забезпечення. При цьому домінантою в становленні моделі сталого розвитку регіонів в умовах постконфліктної трансформації повинні ставати інноваційні процеси, наукові знання, нові технології. Значну роль у цих процесах відіграє інституціоналізація відносин між різними суб'єктами регіонального розвитку. Саме тому завдання аналізу процесів трансформації інституційного забезпечення та системи регіонального управління при створенні

об'єднаних територіальних громад в умовах гібридних загроз є вельми актуальним та значущим.

Постановка задачі. Особливої значущості та актуальності питання трансформації інституційного забезпечення та системи регіонального управління набувають в умовах реформування системи державного та регіонального управління, децентралізації, створення в територіальних громадах в умовах постконфліктної трансформації регіону. Звісно, соціально-економічний розвиток будь-якої країни значною мірою залежить від розвитку її регіонів (територій). Такого розвитку можна досягти через надання самостійності територіальним громадам щодо вирішення питань місцевого розвитку. Але питання створення територіальних громад в в умовах постконфліктної трансформації регіону поки ще носять характер політичний, а організаційно-економічні механізми та інструменти управління в нових утвореннях майже не розглядаються. Метою статті є постановка проблеми аналізу процесів трансформації інституційного забезпечення та системи регіонального управління при створенні об'єднаних територіальних громад в умовах гібридних загроз.

Результати. Процес створення об'єднаних територіальних громад відбувається на рівні регіональної системи управління в межах реформи місцевого самоврядування. Згідно з чинним законодавством носієм права на місцеве самоврядування в Україні виступає територіальна громада [1]. Відповідно до Конституції України місцеве самоврядування може здійснюватися територіальною громадою як самостійно, так і через органи місцевого самоврядування [2]. Саме тому основне призначення територіальної громади полягає в забезпеченні життєдіяльності певної території або прямо (самостійно), або опосередковано (через органи місцевого самоврядування).

Поняття «територіальна громада» у своєму розвитку набувало різних трактувань. Кожен автор по-

різному розкривав сутність поняття територіальної громади. Зокрема, О. В. Батанов надав таке визначення поняття територіальної громади: територіальна громада – це первинний суб'єкт місцевого самоврядування, що складається з фізичних осіб – жителів (громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства, біженців, вимушених переселенців), що постійно мешкають, працюють на території села (або добровільного об'єднання в спільну громаду кількох сіл), селища або міста, безпосередньо або через сформовані ними муніципальні структури вирішують питання місцевого значення, мають спільну комунальну власність, володіють на даній території нерухомим майном, сплачують комунальні податки та пов'язані індивідуальними територіальними зв'язками системного характеру [3]. Нормативне визначення надано в ст. 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»: територіальна громада – це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, селищ, що мають єдиний адміністративний центр, сільську раду [1]. Територіальна громада – спільнота мешканців, жителів населених пунктів (сіл, селищ, міст), об'єднана загальними інтересами власного життєзабезпечення, самостійного, в межах законів вирішення питань місцевого значення як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування [4]. Проаналізувавши різні визначення поняття територіальної громади, можна погодитись з О. Шаповаловим, який стверджує, що територіальна громада в Україні є базовим суспільствоутворювальним елементом, основним стрижнем місцевого самоврядування. Від її якісних характеристик, дієвості, здатності вирішувати питання місцевого значення залежить загальний поступ суспільства, держави [5].

Питанню створення територіальних громад в Луганській області приділено значну увагу в актуалізованій «Стратегії розвитку Луганської області до 2020 року» [6], де окреслені виклики та завдання, що постануть перед новоствореними територіальними громадами. В документі чітко визначено, що вкрай важливо надати органам місцевого самоврядування в Луганській області більшу самостійність, але діяти вони повинні в рамках закону і нести відповідальність за свою діяльність.

За результатами аналізу нормативних документів та реальних процесів створення територіальних громад в Донецькій та Луганській областях слід зазначити, що поряд зі значними позитивними досягненнями в цьому питанні, створення територіальних громад в регіонах поки ще носять характер політичний та декларативний, а організаційно-економічні механізми та інструменти управління в нових утвореннях майже не розглядаються. Одним з практичних напрямів досліджень в цій галузі є пошук шляхів відтворення інтелектуального капіталу в умовах створення територіальних громад в регіоні.

Створення громад повинне носити не формальний та декларативний характер, а здійснюватися на основі активності та ініціативи в самій громаді. З цього приводу деякі вчені та практики зазначають, що «формування дієздатної громади з активною позицією щодо реалізації державної політики на місцевому рівні є складовою частиною реформування системи місцевого самоврядування в Україні на сучасному етапі. Волонтерський рух, який останнім часом активізувався в Україні, довів, що українці є небайдужими до того, що відбувається навколо та в державі в цілому. Це є гарним підґрунтям для подальшого становлення територіальних громад, їх саморозвитку та самоорганізації» [7]. Метою реформи місцевого самоврядування є, передусім, забезпечення його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів, вирішувати питання місцевого значення. Йдеться про наділення територіальних громад більшими ресурсами та про мобілізацію їхніх внутрішніх резервів [8].

Процеси сталого розвитку територіальних громад залежать від певних інститутів, які визначають поведінку суб'єктів регіонального розвитку. Першим поняття "інститут" запровадив У. Гамільтон, який запропонував розглядати його як "розповсюджений спосіб мислення або дій, який відображений у звичках груп і звичаях народу" [9]. Одним із перших поняття інститут визначав також Д. Норт, який вважав інститут достатньо загальними "правилами гри у суспільстві" або "створені людиною обмежувальні рамки, які організують взаємовідносини між людьми" [10]. У самому загальному розумінні інститут – це сукупність, що складається з правил і зовнішнього механізму примушення індивідів до виконання цього правила. Правила або норми, в свою чергу, є моделлю або зразком поведінки [11]. Тобто інститут є певним елементом культури та суспільного життя, який встановлює правила взаємодії індивідів. Таке уявлення є дуже важливим для нас, оскільки врахування концепції сталого розвитку в цілому управлінні підприємств, про що йшла мова раніше, повинне бути процесом усвідомленням з точки зору керівників та власників підприємств, а це усвідомлення не може бути створено централізованим органом національного або регіонального управління, а повинне створюватись на основі культивування та поширення в суспільстві ідеї сталого розвитку та їх важливості для розвитку людства у порівнянні з приватними або індивідуальними цілями, хоча ця позиція, звісно, є дещо ідеалізованим уявленням, які протирічать концепції лібералізму та індивідуалізму.

Наявність інститутів, які сприяють сталому розвитку територіальних громад, та відповідного інституційного забезпечення є необхідною умовою трансформації економічних систем різного рівня відповідно до положень концепції сталого розвитку. Сьогодні економічна система в Україні все ще перебуває в стані трансформації до ринкового (ліберального) типу. Ця трансформація супроводжується до-

корінною зміною парадигми управління на рівні світової економічної системи в бік економіки сталого розвитку. Оскільки основою функціонування економічної системи є наявність дієвих організаційно оформлених інститутів, то саме наявність інституційного забезпечення покликана сприяти ефективній організації двох паралельних глобальних процеси, формуванню ринкової економіки на принципах сталого розвитку і функціонуванню мікроекономічних систем (підприємств) на засадах цільового управління з урахуванням концепції сталого розвитку (рис.).

При цьому можуть змінюватися відносини власності (інститут власності), система управління, перетворення адміністративних важелів на економічні (податкові, бюджетні) тощо [12]. Якщо проаналізувати дослідження зазначених авторів, то більшість питань щодо предметної області їх наукових розвиток стосується саме організації інституційного забезпечення, оскільки до організації управлінської функції "організація" буде відноситись і "формальні і неформальні умови господарювання", і процеси "створення нових установ і організацій", і "відносини між економічними агентами", і "взаємодію формальних і неформальних інститутів", і "організація

відносин власності". Отже, питання організації інституційного забезпечення є достатньо фундаментальним, а дослідження нього повинно передувати розробці дієвих механізмів, інструментів та цілісної системи інституційного забезпечення. Крім того, організація інституційного забезпечення сталого розвитку регіону на засадах цільового управління підприємствами буде певним чином компенсувати недосконалість ринкового типу організації економічної системи.

Ринковий тип організації економічної системи не є досконалим, а проблеми цієї недосконалості позначені в різних дослідженнях, як "провали ринку" та "інституційні деформації" [13]. Особливо ця недосконалість стосується питань певної рівноваги між приватними інтересами та цілями сталого розвитку. Але вже розроблені відомі механізми компенсації цих недоліків, зокрема, компенсація зовнішніх ефектів за Р. Коузом. Стосовно компенсації недоліків ринкової системи Т. М. Качала стверджувала, що ринок не може регулювати екологічну та соціальну сфери, тому це робить держава через нормативно-правові акти. Держава у такому випадку стає

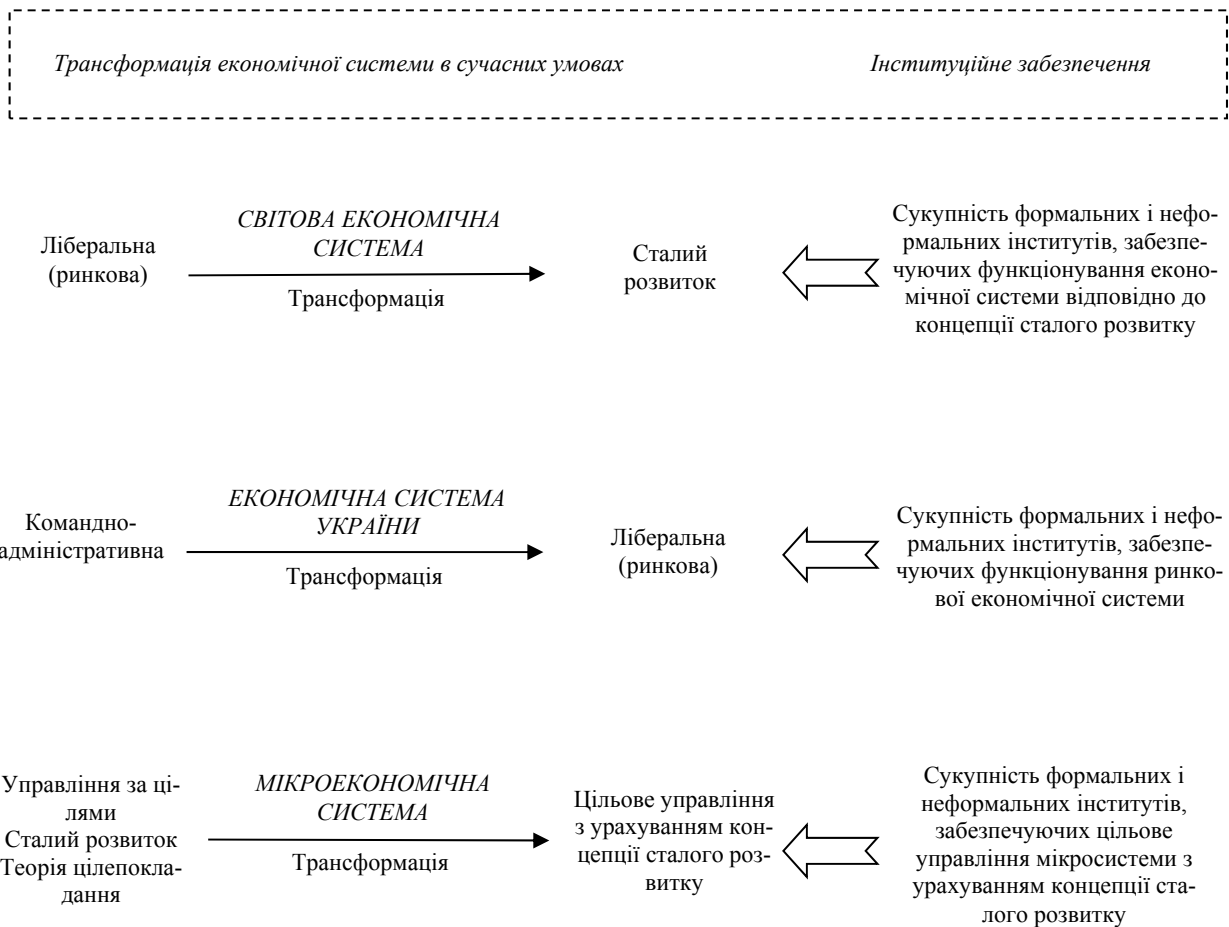

Рис. Характеристика інституційного забезпечення для трансформації економічної системи різного рівня

інститутом управління суспільством і за необхідністю втручається у діяльність та цілі інших суб'єктів. Проте держава може також робити помилки у своїй політиці, які негативно відображаються на деяких сферах. Наприклад, деякі зміни у регулюванні економікою призвели до того, що великі підприємства здебільшого не беруть участь у соціальній сфері, що погіршує її стан. Господарська діяльність суб'єкта визначається різними інтересами і цілями. Якщо метою діяльності підприємства є отримання прибутку, то саме ця мета визначає спрямованість і стає панівним принципом всієї діяльності. Тоді змагання в умовах ринкової економіки зі стимулу та регулятора економічного виробництва та споживання перетворюється в агресивну, нестримну конкуренцію, вирішальним фактором якої виявляються не здібності, а економічне панування на ринку. Тому, на думку дослідниці, соціальна спрямованість економіки повинна бути забезпечена цілеспрямованим втручанням ззовні, тобто з боку держави [14]. Дійсно, згодні, що підприємства спрямовують свою діяльність на досягнення поставлених цілей, які, звісно, іноді будуть суперечити цілям сталого розвитку. Але, на нашу думку, не можна перебільшувати роль держави у регулюванні екологічної та соціальної сфери, особливо це стосується країн, в яких все ще продовжується трансформація до ринкової економіки, адже, поряд з трансформацією форм організації економіки (як господарства), в таких країнах все ще не відбулись зміни певних "ментальних засад", про які зазначали, зокрема О. В. Варганова і М. С. Дороніна [15, 16]. Це часто призводить до використання екологічної та соціальної сфери як одного з напрямів "приватної капіталізації", тобто під лозунгом захисту екологічної системи та реалізації соціальних програм часто відбуваються виведення коштів з державного бюджету та їх привласнення. Тобто, за суттю, приватні інтереси реалізуються за рахунок екологічної та соціальної сфери. Натомість, в розвинених країнах вже багато років існують дієві механізми фінансового та громадського контролю за реалізацією екологічних та соціальних програм. При цьому, діяльність держави щодо контролю зазначених Т. М. Качалою сфер у значній мірі вже замінено саме інструментами соціального контролю (наприклад, інструмент прозорих закупок, який в певній мірі реалізується сьогодні в Україні), що сприяє зниженню транзакційних витрат в екологічній та соціальній сферах. Це свідчить про перебування навіть розвинених країн в стадії формування дієвого інституційного забезпечення сталого розвитку регіонів.

У Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2020 р. інституційне забезпечення регіонального розвитку визначено як одна з операційних цілей ефективного державного управління, що буде забезпечуватися шляхом виконання цілого ряду завдань: визначення засад державної регіональної політики; підвищення рівня координації діяльності органів влади різного рівня; концентрація коштів фінансової державної підтримки регіонального роз-

витку в рамках державного фонду регіонального розвитку; завершення проведення адміністративної реформи; визначення організаційно-правових засад функціонування благодійного ендавменту; державне стимулювання співробітництва територіальних громад; визначення порядку функціонування і участі у формуванні стратегічних пріоритетів розвитку регіонів агенцій регіонального розвитку; підтримка організацій громадянського суспільства [17]. Крім того, в стратегії окреслені основні інституційні партнери, які складаються з установ державного сектору на центральному (міністерства та інші органи) і місцевому (міські ради та держадміністрації) рівнях, неурядових організацій, асоціацій, науково-дослідних установ) [17]. Отже, інституційне забезпечення розвитку регіонів бачиться на основі поєднання функціонування дієвих державних і недержавних інститутів, які сприятимуть безперешкодному сталому розвитку регіонів.

В Україні сьогодні за низкою ознак відбувається етап інституціоналізації сталого розвитку. На цій основі актуалізується зміст інституціоналізації сталого розвитку, визначаються сфери відповідальності суб'єктів у розробці та реалізації стратегії сталого розвитку регіону, яка полягає у добровільному впровадженні стандартів діяльності в галузі сталого розвитку, реалізації політики соціальної відповідальності та участі у прийнятті рішень щодо сталого розвитку регіонів. Все це в сукупності повинне сприяти створенню інституційних умов для сталого розвитку регіону.

Висновки. Сталий розвиток регіону цілком залежить від наявності ефективної системи трансформації інституційного забезпечення та системи регіонального управління. Забезпечення сталого розвитку регіону потребує пошуку розумного співвідношення між корпоративними, регіональними та національними стратегіями, що не може адмініструватися у певній ієрархії управління, адже ці інтереси та цілі належать до різних систем управління (підприємство, регіон, країна). Інституційне забезпечення сталого розвитку регіону слід розглядати як спільну діяльність інститутів певного регіону, що спрямована на створення інституційних умов, що реалізується на основі побудови партнерських відносин між суб'єктами регіонального розвитку, налагодження системи комунікацій між ними та забезпечення узгодженості їхньої діяльності на основі спільних цінностей.

Л і т е р а т у р а

1. Про місцеве самоврядування в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
2. Конституція України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%EA/96-%E2%F0>.

3. Батанов О. В. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки [Електронний ресурс] / О. В. Батанов // Вісник Центральної виборчої комісії. – 2008. – № 2 (12). – С. 51–57. – Режим доступу : http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/visnik_st_13.pdf.
4. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації : наук. доп. / [редкол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.] ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2014. – 128 с.
5. Шаповалов О. Надаймо самостійності, вивільнімо динамізм та енергію / О. Шаповалов // Віче. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/147/>.
6. Стратегія розвитку Луганської області до 2020 року. – Северодонецьк, 2016. – 68 с.
7. Козлова Л.В. Механізми розвитку дієвих та ефективних громад в контексті реформування та децентралізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://escii.eu/artuku%C5%82y/artukul-lk>.
8. Суть реформи органів місцевого самоврядування (децентралізації) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/files/verstka_decentralizaciya.pdf.
9. Hamilton W. The institutional approach to economic theory / W. Hamilton // American economic review. — 1919. — № 9. — P. 309–318.
10. Норт Д. К. Институциональные изменения и функционирование экономики / Д. К. Норт. — М.: Фонд экономической книги "Начала", 1997. — 180 с., с. 17.
11. Институциональная экономика. Новая институциональная экономическая теория : учебник / [под ред. д.э.н., проф. А. А. Аузана]. — [2-е изд.]. — М.: Инфра-М, 2011. — 447 с.
12. Старостенко Г. Г. Національна економіка : навч. посіб. / Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. — К.: Ліра-К, 2016. — 432 с.
13. Економічна теорія: Політекономія : підруч. / [за ред. В. Д. Базилевича.]. — [9-те вид., доп.]. — К.: Знання, 2014. — 710 с.
14. Качала Т. М. Институційна модель модернізації суспільства / Т. М. Качала // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія "Економічні науки". — 2014. — №37(3). — С. 5–14.
15. Вартанова О. В. Ментальні шаблони як складова компетенцій персоналу / О. В. Вартанова // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. — 2017. — № 1. — С. 80–88.
16. Дороніна М. С. Ментальний чинник колективного трудового потенціалу : монографія / Дороніна М. С., Сасіна Л. О., Голубєва Т. В.; Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. — Харків: О. С. Попов, 2013. — 243 с.
17. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 6.08.2014 р. № 385 [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#n11>.

References

1. Pro mistseve samovriaduvannya v Ukraini [Elektronnyi resurs] : Zakon Ukrainy vid 21.05.1997 # 280/97-VR. — Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vr>.
2. Konstytutsiia Ukrainy [Elektronnyi resurs] // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 1996, # 30, st. 141. — Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%EA/96-%E2%F0>.
3. Batanov O. V. Terytorialna hromada – pervynnyi subiekt munitsypalnoi vlady v Ukraini: poniattia ta oznaky [Elektronnyi resurs] / O. V. Batanov // Visnyk Tsentralnoi vyborchoi komisii. — 2008. — # 2 (12). — S. 51–57. — Rezhym dostupu: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/visnik_st_13.pdf.
4. Mistseve samovriaduvannya v Ukraini: suchasnyi stan ta osnovni napriamy modernizatsii : nauk. dop. / [redkol. : Yu. V. Kovbasiuk, K. O. Vashchenko, V. V. Tolkovanov ta in.] ; za zah. red. d-ra nauk z derzh. upr., prof. Yu. V. Kovbasiuka. — K. : NADU, 2014. — 128 s.
5. Shapovalov O. Nadaimo samostiinosti, vyvilnimo dynamizm ta enerhiu / O. Shapovalov // Viche. — Rezhym dostupu : <http://www.viche.info/journal/147/>.
6. Stratehiia rozvytku Luhanskoï oblasti do 2020 roku. — Sievierodonetsk, 2016. — 68 s.
7. Kozlova L.V. Mekhanizmy rozvytku diievykh ta efektyvnykh hromad v konteksti reformuvannya ta detsentralizatsii [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: <http://escii.eu/artuku%C5%82y/artukul-lk>.
8. Sut reformy orhaniv mistsevoho samovriaduvannya (detsentralizatsii) [Elektronnyi resurs]. — Rezhym dostupu: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/files/verstka_decentralizaciya.pdf.
9. Hamilton W. The institutional approach to economic theory / W. Hamilton // American economic review. — 1919. — # 9. — P. 309–318.
10. Nort D. K. Ynstytuty, ynstytutsionalnye yzmeneniya y funktsyonyrovanye ekonomyy / D. K. Nort. — M.: Fond ekonomicheskoi knyhy "Nachala", 1997. — 180 s., s. 17.
11. Ynstytutsionalnaia ekonomyyka. Novaia ynstytutsionalnaia ekonomicheskaiia teoriia : uchebnyk / [pod red. d.э.н., prof. А. А. Аузана]. — [2-е yzd.]. — М.: Ynfra-M, 2011. — 447 s.
12. Starostenko H. H. Natsionalna ekonomika : navch. posib. / Starostenko H. H., Onyshko S. V., Posnova T. V. — K.: Lira-K, 2016. — 432 s.
13. Ekonomichna teoriia: Politekonomiia : pidruch. / [za red. V. D. Bazylevycha.]. — [9-te vyd., dop.]. — K.: Znannia, 2014. — 710 s.
14. Kachala T. M. Instytutsiina model modernizatsii suspilstva / T. M. Kachala // Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho univertytetu. Seriiia "Ekonomichni nauky". — 2014. — #37(3). — S. 5–14.
15. Vartanova O. V. Mentalni shablony yak skladova kompetentsii personalu / O. V. Vartanova // Sotsialno-trudovi vidnosyny: teoriia ta praktyka. — 2017. — # 1. — S. 80–88.
16. Doronina M. S. Mentalnyi chynnyk kolektyvnoho trudovoho potentsialu : monohrafiia / Doronina M. S., Sasina L. O., Holubieva T. V.; Kharkiv. nats. avtomob.-dor. un-t. — Kharkiv: O. S. Popov, 2013. — 243 s.
17. Derzhavna stratehiia rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku, zatverdzhena postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 6.08.2014 r. # 385 [Elektronnyi resurs] // Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. — Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#n11>.

Галгаш Р.А., Семененко І.М., Белоус Я.Ю. Трансформація інституціонального забезпечення і системи регіонального управління при створенні об'єднаних територіальних общин в умовах гібридних угроз

В статті сформульована проблема трансформації інституціонального забезпечення і системи регіонального управління при створенні об'єднаних територіальних общин в умовах гібридних угроз. Визначені передумови і проаналізовані процеси створення територіальних общин в Луганській області. Визначена необхідність трансформації інституціонального забезпечення і системи регіонального управління при створенні об'єднаних територіальних общин в умовах гібридних угроз. Дана характеристика інституціонального забезпечення для трансформації економічної системи різного рівня.

Ключевые слова: інституціональне забезпечення, община, регіон, власність, ресурс, виробництво, організація, активність.

Halhash R., Semenenko I., Bilous Y. Transformation of institutional support and regional management systems in the creation of amalgamated territorial communities in the context of hybrid threats

The problem of the transformation of institutional support and the regional management system when creating amalgamated territorial communities in the face of hybrid threats has been formulated in the article. The prerequisites are identified and the processes of creating territorial communities in the Luhansk region has been defined. The necessity of transforming the institutional support and the regional management system when creating amalgamated territorial communities in the conditions of hybrid threats is determined. The characteristic of institutional support for the transformation of the economic system at different levels has been given.

Keywords: institutional support, community, region, property, resource, reproduction, organization, activity.

Галгаш Р.А. – д.е.н., доцент, директор Інституту економіки та управління СНУ ім. В. Даля, Україна

Семененко І.М. – д.е.н., доцент, завідувачка кафедрою Економіки та підприємництва СНУ ім. В. Даля, Україна

Білоус Я.Ю. – аспірантка, Луганська філія Інституту економіко-правових досліджень НАН України, Україна

Рецензент: д.е.н., проф. **Заблудська І.В.**

Стаття подана 20.03.2019